

SEFERİLİK & YOLCULUK

(Delil: Nisa, 101 & Bakara, 184 & Buhari, Salat, 1)

Önemli Kaide

Sefer > Fiil ile;
İkâmet > Niyet ile
gerçekleşir

Yola çıkmış kişiye seferî veya müsafir denilir. Kişinin seferî olabilmesi için iki ana şart gereklidir.
1-) Mekân (-15 günden az kalınan mekân) & 2-) Zaman-Mesâfe (★ 3 gün/18 saatlik yol - 81/90/104 km mesâfe★)
NOT: Kişinin bulunduğu mekân: Ya "vatan-ı aslî", ya "vatan-ı ikâmet", ya da "vatan-ı süknâ"dır.
Bir kişinin seferî/yolcu sayılabilmesi için bu vatan çeşitleri arasında sadece "vatan-ı süknâ" konumunda olması gerekir.

Vatan-ı Aslî & Vatan-ı İkâmet & Vatan-ı Süknâ Nedir ?

Vatan-ı Süknâ

SEFERÎ

A) Vatan-ı Aslî

Aslî yerleşim yeridir. (Kişi burada Mukimdir)

Kişinin doğup büyüdüğü, evlendiği veya evlenmese bile göç edip devamlı ve sürekli yaşamayı düşündüğü yer/mekandır.

Baba toprağı veya kişinin yerleşip yaşadığı yer ✓

✓ Kişi ticaret veya başka bir amaçla büyükşehire veya başka yere gittiği zaman, orada evlensin veya evlenmesin farketmez, doğup büyüdüğü yeri terk etmeye niyet etmediği sürece hâlâ doğup büyüdüğü yer, "Vatan-ı Aslî"dir. Bir günlüğüne bile memleketine gitse, namazlarını tam kılar.

✓ Bir yerin/mekânın "Vatan-ı Aslî" olabilmesi için, orada yılın belirli zamanlarında ikâmet etme zorunluluğu/şartı da yoktur.

✓ Vatan-ı Aslî birden çok olabilir. Kişinin mülkündeki yazlığı ve kışlığı Vatan-ı Aslîsi olur, devre mülkü olmaz (tam mülkiyet yok). İki farklı memlekette/yerde ailesiyle oturduğu/kullandığı evi olan kişi, bu evlerinden hangisine giderse orada mukim olur, seferî olmaz.

✓ Bir yer, kişinin aslî vatan-ı olduktan sonra bir daha orayı "Terk Niyeti" olmadığı sürece orası "Vatan-ı Aslî" olmaya devam eder.

B) Vatan-ı İkâmet

"Aslî vatan" gibidir. (Kişi burada Mukimdir)

Kişinin aslî vatanının dışında (+)15 günden fazla kalmak üzere bulunduğu ve aslî vatanından en az 90 km★ uzaklıktaki yerdir.

İş, askerlik, medrese, öğrencilik vb. seyahatler ✓

C) Vatan-ı Süknâ/Sefer

Misafir hükmündedir. (Kişi burada Seferidir)

Kişinin (-)15 günden az kalmak niyetiyle bulunduğu ve aslî ya da ikâmet vatanından 90 km★ uzaklıkta bulunan yerdir.

Kişinin (-)15 günden az yaptığı uzun seyahatler ✓

1) Farz namazlar kısaltılır. (Öğle, İkinci, Yatsı: 2 Kılır) ✓

2) Kurban kesme vucûbiyet hükmü ortadan kalkar. ✓

3) Cuma ve Bayram namazlarının farziyeti düşer. ✓

4) Ramazan orucu tutmak ertelenebilir. Mübahtır. ✓

5) Mest müddeti hükmü; 3 gün 3 geceye çıkartılır. ✓

6) Hanımefendiler mahremsiz olarak sefere çıkamaz. ✓

★ Seferdeyken kazaya kalan namazlar; İster sefer anında, ister seferlik bittikten sonra kaza edilsin farketmez >>> 2 rekat olarak kaza edilirler.

★ Bir kadın seferi mesafeye (Hanefî mezhebine göre bu yolculuğu Umre veya Hac dahi olsa), bülüğ çağına (en az 12 yaştır) ulaşmamış oğlu/mahremi olmadan çıkamaz.

[Tüm Fikhî detaylar için bkz: Mevslî, el-İhtiyâr, 1/435 & Merğınani, el-Hidaye, 2/107 & İbn Nüceym, el-Bahrü'r-Râik 2/142
Haddâd, el-Cevhera, 1/104 & İbn Âbidin, Reddü'l-muhtar, 2/616 & Ö.N.Bilmen, B. İ. İlmihali, Sefer Bahsi, Maddeler: 249-280]

میکال یکتین
Mikail Yetkin

SORU

2?

SEFERİLİK & YOLCULUK

(Delil: Nisa, 101 & Bakara, 184 & Buhari, Salat, 1)

Önemli Kaide

Sefer > Fiil ile;
İkâmet > Niyet ile
gerçekleşir

"Sefer > Fiil ile; İkâmet > Niyet İledir" ne demek?

Sefer > Fiil iledir.

Bir kişi 90 km. veya daha uzak bir mesafeye gitmeye niyet etse lakin henüz bulunduğu yerin finâ/son yerleşim yerini geçmese, bu durumda sadece niyet ile sefere çıkmış olmaz. Finâ bölgesini, fiilen bizâtihi geçmesi gerekir.

İstanbul'un Fatih ilçesinde oturan biri, şayet Trabzon/Of'a gitmeye niyet etse ve bavulunu hazırlarken evinde öğlen namaz vakti girse namazını 4 rekat/mukim kılar. İstanbul havalimanında ise 2 rekat/seferî kılar.

SEFERİLİK

Nerede
Başlar

İkâmet > Niyet İledir.

Bir kişi herhangi bir yerde seferî iken, bir anda bulunduğu o yerde (+)15 gün veya daha fazla kalmaya niyet ederse; Niyet ettiği o an, artık bulunduğu yer "İkâmet" yerine dönüşür. Yani bulunduğu yerde artık, "Mukim" olur.

İstanbul'un Fatih ilçesinde oturan biri, şayet Trabzon/Of'a 12 günlüğüne gitse ve 7. gün bir anda: "Trabzon/Of çok güzel bir yermiş, ben burada 3 ay daha kalacağım" diyerek niyet etse ve o esnada öğlen namaz vakti girse namazını 4 rekat/mukim kılar.

Seferîlik hükümlerinde il ve ilçe sınırlarının bir önemi yoktur. Önemli olan finâ bölgesidir. Dolayısıyla seferîlik hükümleri kişinin yaşamış olduğu yerin finâsını/son yerleşim alanını geçmesiyle başlar. (FİNÂ: Şehre ait mezarlık, musalla ve benzeri mekânların bulunduğu dış meydandır.)

- 1-) İstanbul'u kıta değiştirerek terk edecek kişiler için finâ bölgesi/seferîlik hükümlerinin başlayacağı yer: >> Boğaz Köprüleri(1, 2 ve 3) ve Kuzey Marmara Otoyoludur.
- 2-) İstanbul'u kıta değiştirmeden terk edecek kişiler için finâ bölgesi/seferîlik hükümlerinin başlayacağı yer: >> Kullanmış olduğu güzargâha göre farklılık gösterecektir.

[Tüm Fikhî detaylar için bkz: Molla Hüseyin, Dürerü'l-Hükkam, 2/97 & İbnu'l-Hümmam, Fethu'l-Kadir, 3/199 & Şürunbulâli, Nuru'l-İzah, 69] Mikail Yetkin

SORU

3 ?

SEFERİLİK & YOLCULUK

(Delil: Nisa, 101 & Bakara, 184 & Buhari, Salat, 1)

SEFERİLİK

ŞARTLARI

Seferî/Yolcu Olabilmek İçin Gereken Şartlar Nelerdir?

- ★ 1-) **Gidilecek mekanda/yerde (-)15 günden az kalmaya Niyetli olmalı.** (+15 gün veya daha fazla kalmaya niyetli olursa bu durumda seferî olamaz, mukim olur.)
- ★ 2-) **Gidilecek mekan/yer, Uzak olmalıdır.** (Gidilecek yerin uzaklığı **Süre/Zaman** mı? 3 gün/18 saatlik yolculuk... yoksa **Mesâfe** mi? 81/90/104 km... detayları 4. soruda.)
- ★ 3-) **İkâmet ettiği/Yaşadığı yerden çıkmalı/finâyı geçmeli.** (İkâmet ettiği yerin bütün evleri geride kalacak şekilde, finâ sınırının dışına çıkmalıdır... detayları 5. soruda.)
- ★ 4-) **Sefere başlarken belirli bir yere gitmeyi/yolculuk yapmayı kast etmeli, yani sefere niyet ile yola çıkması gerekmektedir. Aksi takdirde;** Gün içerisinde evimizden aracımızla gezmeye çıksak ve bir baksak ki; +90 km. mesafeyi bilmeden geçmişiz, bu durumda seferî olmayız. (Detay için bkz; **Dürrer 1/132**)
- ★ 5-) **Niyetinde müstakil olup, birine tâbi olmamalıdır. Birlikte seferde olan; Kadın >>>Kocasına, Asker >>>Komutanına, Talebe >>>Hocasına tâbidir.** Bu kişilerin seferîlik hususunda müstakil görüşleri olmadığından dolayı niyetlerine itibar edilmez ve bu kişiler tek başına karar vermeye yetkili de değildir. Netice olarak bu kişiler; Tâbi oldukları kişilere niyetlerinin ne olduğunu suâl ederler. Şayet niyetlerini öğrenirlerse ona göre seferî veya mukim olurlar.

Seferîlik Nedeniyle Değişikliğe Uğrayan Fıkhî Hükümler

- ✓ 1-) Dört rekâtlı farz namazlar iki rekâta indirilir. { **Hanefi:** Vacip **Şafi:** Caiz/Ruhsat **Maliki:** Sünnet-i Müekkele }
- ✓ 2-) Kurban kesme vücûbiyeti düşer. { Kurban bayramı günlerinde seferde kurban kesip, bayram günlerinde memleketlerine dönenlerin, tekrardan kurban kesmeleri vacip değildir. Seferîyken kesmiş oldukları bu kurban yeterlidir. (Bkz: Kâsânî, Bedâ'ü's-sanâ'i, 5/63) }
- ✓ 3-) Cuma namazının farziyeti düşer... & Ramazan ve kurban bayram namazlarının ise vücûbiyeti düşer.
- ✓ 4-) Ramazan ayında oruç tutmamaya ruhsat verilir, sonra kazası tutulur. { **Bakara, 184 & Buhârî, Savm, 34** }
- ✓ 5-) Mest üzerine meshin, 1 gün 1 gecelik müddeti; 3 gün 3 geceye çıkartılır. { **Müslim, Tahâret, 24** }
- ✓ 6-) Hanımefendiler, mahremsiz olarak seferî olan bir mesafeye gidemez... { **Buhârî, Savm, 67** }

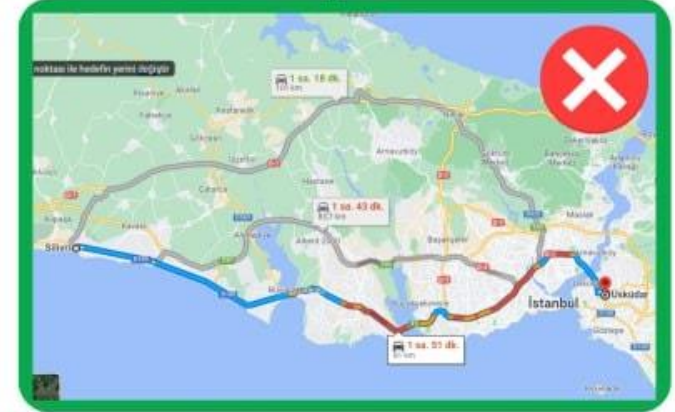
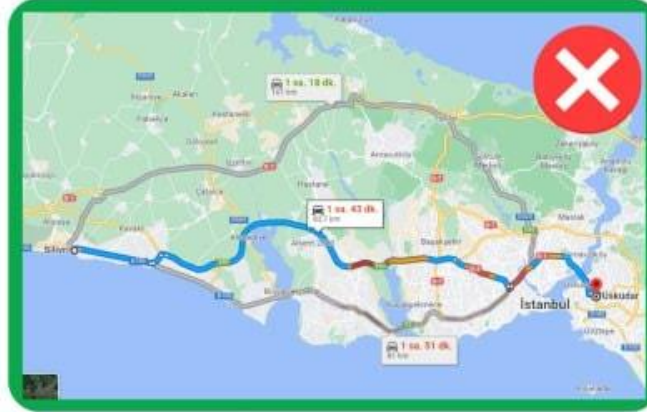
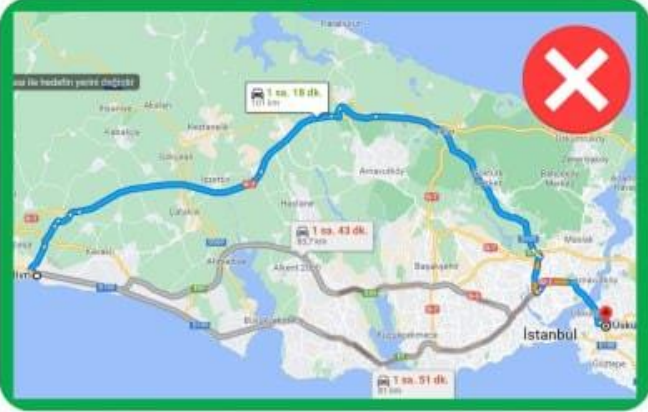
[Tüm Fıkhî detaylar için bkz: Kâsânî, Bedâ'ü's-sanâ'i, & Mevsuatü'l-Fıkhîyye el-Müeyyere & İbn Âbidin, Reddü'l-Muhtâr,)

Silivri >>> Üsküdar

1.Güzergah: 101 km

2.Güzergah: 83 km

3.Güzergah: 80 km

- ★ 1-) İstanbul'u kıta değiştirerek terk edecek kişiler için finâ bölgesi/seferilik hükümlerinin başlayacağı yer: >> Boğaz Köprüleri(1, 2 ve 3) ve Kuzey Marmara Otoyoludur.
- ★ 2-) İstanbul'u kıta değiştirmeden terk edecek kişiler için finâ bölgesi/seferilik hükümlerinin başlayacağı yer: >> Kullanmış olduğu güzergâha göre farklılık gösterecektir.

Silivriden Üsküdar'a 3 farklı Güzergah üzerinden de gitseniz Üsküdar'da seferi olamazsınız. Seferi olabilmeniz için (Misalimiz: Silivri) evlerin bitiş yeri olan "Kuzey Marmara Otoyolu" veya o hizada bir yerden kilometrenizi başlatmanız ve üzerine + 90 km mesafeye gitmeyi kastetmeniz gerek. Siz kıta değiştirerek İstanbul'u terk edeceksiniz tamam, lakin boğazlarla silivri arasındaki mesafe ve evlerin bitimi boğazlardan önce olduğu için; Finâ başlangıç yeriniz (Silivri özelinde) boğazlar değil bilakis "Kuzey Marmara Otoyolu", "Küçükçekmece gölü" veya o hizada bir yerdir.

(Toplamda Silivri > İzmit arası: 194 km)

Silivri'den >>> İzmit'e gidiyorsunuz...

Kuzey Marmara Otoyolu ile İzmit arası da +126 km mesafe olduğu için seferisiniz.

Sonuç: Silivri'den >>> İzmit'e giderseniz bu durumda "Kuzey Marmara Otoyolu"nu geçtiğiniz andan itibaren namazınızı 2 rekat kılabilirsiniz.